

Türkçe Cumhuriyyeti ve Şimali Kipr Türk Respublikasının dövlət himniñə çevrilən İstiqlal Marşı haqqı tapan türk millətinin haqqıdır. Haqqıdır ki, 104 ildir, eyni sevgi, qururla, şövqle səsləndirilir. Hər misrasında hünər, hər sətrində cəsarət var bu marşın. Hər bəndindən torpaq sevgisinin ətri gəlir. Hər hərfi bir şəhid adının baş hərfidir.

Qan qoxusu var bu marşda. Çünkü istiqlala çatanadək nə qədər qanlar axıdılıb. Düşməni Vətən torpağından qovmaq, ona həddini göstərmək üçün türk əsgəri illərlə mübarizə aparıb. Bu mübarizələr Türkiyəyə sayı-hesabı olmayan şəhid, həyatının qalan hissəsini elil kimi yaşayacaq insanlar verib.

Bayrağını başı üzərində gəzdirib, onu ölkəsinin ən uca zirvesinə sancan türk əsgərinin cəsarəti, hünəri, ərliyi, igidiyidir bu marş. Odur ki, İSTİQLAL MARŞI deyir:

Qorxma, sönməz bu şəfəqlərdə üzən al bayraq;
Sönmədən yurdumun üstündə yanan ən son ocaq.
O mənim millətimin ulduzudur, parlayacaq;
O manimdir, o mənim millətimindir ancaq.

Bayrağın üzərindəki nazlı hilal türk anasının rəmziidir. Oğlunu, qızını Vətən uğrunda qurban verən, başına qara şal salan, yaralısının başına pərvənətək dolanan, ömrünün sonundə her qapı döyləndə itkin balasının göldüyini güman edən türk anaları hilaldır. Nazi, xanımlığı övladının şəhidliyi ilə torpağa gömülen, üzündə kədər qırış açan, lakin qürurlu, məğrur türk anasının Odur ki, İSTİQLAL MARŞI deyir:

Çatma, qurban olum, çöhreni ey nazlı hilal!
Qəhrəman xalqıma bir gül! Nə bu şiddet, bu cəlal?
Sənə olmaz tökülen qanlarımız sonra halal
Haqqıdır, haqqı tapan, millətimin istiqlal!

Türk türk olalı, torpağının bir qarışından belə keçməyən Allah bəndəsidir. Zaman olub ki, nəfsi başını aşanlar türk torpaqlarına göz dikib, onu mənimsəmək isteyib. Bu altı da, üstü de xəzinə olan torpaqlarda öz səltənetini qurmağı arzulayıb. Lakin türk övladı onun arzusunu gözündə qoyub. Torpağına dikilən gözleri oyub, nəfisli nefəsləri kəsib, onları göz bəbəyi bildiyi dogma torpağından var gücü ilə qovub.

Türk milləti əzəldən azad olmasını, azad yaşamasını hər

Haqqıdır, haqqı tapan millətimin İSTİQLAL!

TİQLAL MARŞI deyir:

Arqadaş! Yurduma alçaqları uğratma, saqın.

Siper et sinəni, dursun bu həyəsizcə axın.

Doğacaqdır sənə vəd etdiyi günler Haqqın

Kim bilər, bəlkə sabah, bəlkə sabahdan da yaxın.

Bax, budur, türk atanın, türk babanın övladına tapşırığı.

Torpaq bir türk üçün tek yurdunun üzərində yerləşdiyi məkan deyil. Torpaq, altında türk övladının uyuduğu ana qucağıdır.

Torpaq analar görüb divanə olmasın deyə şəhid qanını sinəsinə çəkən təselli yeridir. Torpaq ananın göz yaşını balanın qanı ilə qovuşdurdan doğmadır. Türk aşaqqalı, atası, babası önce oğlununa torpağı tanıdır, sonra onu qorumağı öyredir. Odur ki, İSTİQLAL MARŞI deyir:

Basdırın yerləri "torpaq" deyərək keçmə, tanı:

Düşün altındakı minlər kəfənsiz yatanı.

Sən şəhid oğlusan, incitmə, yazıçıdır, atanı:

Verme, dünyaları alsan da, bu cənnət vatanı.

Və yaxud:

Kim bu cənnət vətənin uğrunda olmaz ki fəda?

Şühəda fışqıracaq torpağı sıxsan, şühəda!

Canı, cananı, bütün varımı alsın bu Xuda,

Etməsin tək vətənimdən məni dünyada cüda.

Türk əsgəri Vətən, torpaq, yurd, millet üçün tek döyüşmür, onu tək qorumor, həm də İlahi Yaradandan yurdunun,

Vətənin qorunmasını dilək edir. Naməhrəmin yurdundan

kənar olmasını Alladən arzulayır. Və o zaman başının dik olacağını zənn edir ki, o zaman yurdunu qoruya bileyək.

Türk hər zaman öz nəşini torpaq üzərində görür. Çünkü Vətən üçün doğulduğunu dərk edir. O, cənnət Vətən üçün ölümə hazırlı olduğunu ana südü ilə birgə əzx edib. Odur ki, İSTİQLAL MARŞI deyir:

Ruhumun səndən, İlahi, budur ancaq diliyi:

Dəyməsin məbədimin köksüne naməhrəm əli.

Bu azanlar ki, şəhadətləri dinin təməli,

Əbədi yurdumun üstündə mənim inləmeli.

O zaman vəcd ilə min səcdə edər varsa daşım,

Hər cərihamdan, İlahi, quruyub qanlı yaşam,

Fışqırı ruhi mücerred kimi yerdən neşim;

O zaman yüksələrək ərşə dəyer bəlkə başım.

Türkün namusu, qeyrəti, isməti, arı bayrağının dalğasındadır. Bayrağının ən uca zirvədə dalğalanması üçün, bu dalğaların Vətənə hüzur, səadət, xoşbəxtlik, emin-amanlıq, azadlıq yayması üçün türk milləti canını hər zaman verməyə hazırlıdır. Türk üçün "ya olum, ya ölüm"dən başqa heç nə yoxdur.

Türk əsgəri türk bayrağını elə bir zirvəyə qaldırıb ki, o bayraq Türkiyənin hər tərəfindən görünür. Gözəl bayrağa dikiləndə qırmızı insanlara şəhid övladını andırır. Şəhid qanına boyanan bu bayraq elə buna görə şəhid ucalığında, şəhid zirvəsindədir.

İstiqlaliyyət mühərbiəsinin öndəri Mustafa Kamal Atatürkün böyük sərkərdəliyi ilə zirvələri fəth edən bayraq dalğalandıqca qırur yarır Türkiyəye. Bir zamanlar dünyani feth etmək gücünü göstərən Böyük Türkiyənin tarixindən, dünənidən, bu gündən səhbət açır.

Çatlığı zirvəyədək keçdiyi həyat yolundan danışır türk bayrağı. Əsgərinin hünəri, qeyrəti, namusu, əzmi ilə bu zirvəyə qalxdığını diktə edir. Eşidir onu hər kəs: yaşıllar məsusluqdan sevinc göz yaşı axıdılır, gənclər bu bayrağın hilalında öz rəsmini görüb türk əsgərinin davamçısı olduğunu dərk edir.

O dalğalardan Mustafa Kamal Atatürkün səsi bütün Türkiyəyə yayılır. O, deyir ki, ey türk milləti, qoy İstiqlal marşın heç susmasın.

Dalğalan sən de şəfəqlər kimi ey şanlı hilal!

Olsun artıq tökülen qanımızın hamısı halal.

Əbədiyyən sənə yox, xalqıma yox bil ki, zaval:

Haqqıdır, hür yaşamış, bayrağının hürriyyət;

Haqqıdır, Haqqı tapan, millətimin istiqlal!

104 ildir, səslərin İstiqlal marşı. Neçə belə yüzilliklər sonra da, qoy, səslənsin İstiqlal marşınız, əziz, doğma Türkiyəmiz. Biz həmişə sizinleyik: sevincinizdə də, kədərinizdə də. Sevinciniz bol, kədəriniz yox olsun!

Mətanət Məmmədova

şeydən üstün tutub. Çünkü azad olmaq, baş əyməmek türkün qanında bir coşğudur. Odur ki, İSTİQLAL MARŞI deyir:

Mən əzəldən bəriddir hür yaşadım, hür yaşaram.

Hansı çılgın mənə zəncir vuracaqmış? Çaşaram!

Kükərimiş sel kimiyəm, bəndim ceynər, aşaram.

Yırtaram dağları, enginlərə sığmam, daşaram.

Və türkün köksü hər zaman Vətənin sərhədi olub. Baş-qaları poladları, zirehləri özüne sərhəd, siper edəndə, türk əsgəri səf-səf düzülərək sinəsini düşmənə siper edir. Elə buna görə da tökülen qanları torpaq əmdikcə, o, daha sevimli olub sahibinə. Çünkü torpaqda atası,babası, qardaşı var.

Bu Vətən sevgisi həm də imandan gəlmış bir duygudur. Poladları, zirehləri əridən bir duyu Odur ki, İSTİQLAL MARŞI deyir:

Qərbin afaqını sarmışsa polad zirehli divar,

Mənim iman dolu köksüm kimi sərhəddim var.

Ulusum, qorxma! Necə belə bir imanı boğar,

"Mədeniyət!" dediyin tek diş qalmış canavar?

Türk oğlu, türk əsgərinin vuran qılıncından ötkəm onun ata-baba nəsihəti dinləməsi olub. Bu nəsihət, bu tövsiyə qılıncdan iti, silahdan güclüdür hər zaman. Yurd necə qorunmalıdır, bu ata-babadan öyrənilib. Onların yolu ilə gedilib. Onların ənənəsi davam etdirilib. Düşüncədə babaların diktəsi, əldə silah türkün torpaq, yurd sevgisi olub. Odur ki, İS-